DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 29 april 2004 *

I mål C-194/01,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av G. zur Hausen, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Republiken Österrike, företrädd av H. Dossi, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om fastställelse av att Republiken Österrike har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 75/442/EEG av den 15 juli 1975 om avfall (EGT L 194, s. 39; svensk specialutgåva, område 15, volym 1, s. 238), i dess lydelse enligt rådets direktiv 91/156/EEG av den 18 mars 1991 (EGT L 78,

* Rättegångsspråk: tyska.

s. 32; svensk specialutgåva, område 15, volym 10, s. 66), och rådets direktiv 91/689/EEG av den 12 december 1991 om farligt avfall (EGT L 377, s. 20; svensk specialutgåva, område 15, volym 10, s. 199), i dess lydelse enligt rådets direktiv 94/31/EG av den 27 juni 1994 (EGT L 168, s. 28; svensk specialutgåva, område 15, volym 13, s. 200),

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen),

sammansatt av P. Jann, tillförordnad ordförande på femte avdelningen, samt domarna A. Rosas (referent) och S. von Bahr,

generaladvokat: P. Léger,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören M.-F. Contet,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid sammanträdet den 14 maj 2003 av: kommissionen, företrädd av G. zur Hausen och Republiken Österrike, företrädd av E. Riedl, F. Mochty och E. Wolfslehner, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 25 september 2003 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 4 maj 2001, med stöd av artikel 226 EG väckt talan om fastställelse av att Republiken Österrike genom att inte på ett korrekt sätt införliva vare sig begreppet avfall i artikel 1 a i rådets direktiv 75/442/EEG av den 15 juli 1975 om avfall (EGT L 194, s. 39; svensk specialutgåva, område 15, volym 1, s. 238), i dess lydelse enligt rådets direktiv 91/156/EEG av den 18 mars 1991 (EGT L 78, s. 32; svensk specialutgåva, område 15, volym 10, s. 66), eller begreppet farligt avfall i artikel 1.4 i rådets direktiv 91/689/EEG av den 12 december 1991 om farligt avfall (EGT L 377, s. 20; svensk specialutgåva, område 15, volym 10, s. 199), i dess lydelse enligt rådets direktiv 94/31/EG av den 27 juni 1994 (EGT L 168, s. 28; svensk specialutgåva, område 15, volym 13, s. 200) (nedan kallat direktiv 91/689), har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt dessa direktiv.

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

2 I artikel 1 a i direktiv 75/442 ges följande definition av begreppet avfall:

"[V]arje föremål, ämne eller substans som ingår i de kategorier som anges i bilaga 1 och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.

Kommissionen skall enligt det förfarande som fastställs i artikel 18 senast den 1 april 1993 upprätta en förteckning över vilket avfall som tillhör de kategorier som anges i bilaga 1. Denna förteckning skall ses över periodiskt och vid behov omarbetas med iakttagande av samma förfarande."

3 I artikel 2 i samma direktiv anges de områden som inte omfattas av direktivet.

4 Enligt artikel 168 i akten om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av fördragen (EGT C 241, 1994, s. 21, och EGT L 1, 1995, s. 1) skulle nationella åtgärder för införlivande av direktiv 75/442 vidtas från dagen för anslutningen, det vill säga den 1 januari 1995.

5 I kommissionens beslut 94/3/EG av den 20 december 1993 om en förteckning över avfall i enlighet med artikel 1 a i direktiv 75/442 om avfall (EGT L 5, 1994, s. 15; svensk specialutgåva, område 15, volym 13, s. 89) upprättas en förteckning över avfall som kallas Europeiska avfallskatalogen (EAK). Beslutet riktar sig till medlemsstaterna. Inledningen till EAK har följande lydelse:

"1. I artikel 1 a i direktiv 75/442/EEG avses med avfall 'varje föremål, ämne eller substans som ingår i de kategorier som anges i bilaga 1 och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med'.

2. Enligt artikel 1 a andra stycket skall kommissionen enligt det förfarande som fastställs i artikel 18 upprätta en förteckning över sådant avfall som hör till de kategorier som är förtecknade i bilaga 1. Denna förteckning kallas allmänt Europeiska avfallskatalogen och är tillämplig på allt avfall, oberoende av om det är ämnat att bortskaffas eller återvinnas.

3. Europeiska avfallskatalogen är en harmoniserad, icke-uttömmande förteckning över avfallsslag, dvs. en förteckning som skall ses över periodiskt och vid behov omarbetas enligt kommittéförfarandet.

   Att ett material finns med i avfallskatalogen betyder dock inte att detta material betraktas som ett avfall i alla sammanhang. Endast om materialet utgör avfall enligt definitionen är det av betydelse att det finns med i katalogen.

4. Sådant avfall som ingår i Europeiska avfallskatalogen omfattas av bestämmelserna i direktivet utom när artikel 2.1 b i detta är tillämplig.

5. Europeiska avfallskatalogen skall fungera som en referensnomenklatur med gemensam terminologi för gemenskapen i syfte att effektivisera avfallshanteringen. I detta sammanhang bör Europeiska avfallskatalogen vara en grundläggande referens för gemenskapens program om avfallsstatistik, som påbörjats i enlighet med rådets resolution av den 7 maj 1990 om en politik för avfallshantering ...

6. Europeiska avfallskatalogen skall anpassas till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen enligt det förfarande som anges i artikel 18 i direktivet.

7. Ett enskilt nummer i Europeiska avfallskatalogen bör inte läsas fristående från rubriken till det avsnitt där det ingår.

8. Avfallskatalogen skall inte inverka på den förteckning över farligt avfall som krävs enligt artikel 1.4 i rådets direktiv 91/689/EEG av den 12 december 1991 om farligt avfall ..."

6 Enligt artikel 1.4 i direktiv 91/689 "avses ... med farligt avfall:

— Avfall som finns upptaget i en förteckning, som senast sex månader före dagen för genomförandet av detta direktiv skall utarbetas i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 i direktiv 75/442/EEG och på grundval av bilaga 1 och 2 till det här direktivet. Detta avfall skall ha en eller flera av de egenskaper som anges i bilaga 3. Vid utarbetande av denna förteckning skall hänsyn tas till avfallets ursprung och sammansättning och, när så är relevant, gränsvärden för koncentration. Denna förteckning skall ses över med jämna mellanrum och vid behov revideras enligt samma förfarande.

— Allt annat avfall som enligt en medlemsstat företer någon eller några av de egenskaper som anges i bilaga 3. Sådana fall skall anmälas till kommissionen och ses över i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 i direktiv 75/442/EEG för att anpassa förteckningen."

7 Rådets beslut 94/904/EG av den 22 december 1994 om upprättande av en förteckning över farligt avfall i enlighet med artikel 1.4 i direktiv 91/689 om

farligt avfall (EGT L 356, s. 14; svensk specialutgåva, område 15, volym 14, s. 156) riktades till medlemsstaterna. Inledningen till förteckningen över farligt avfall har följande lydelse:

"1. De olika typer av avfall som är upptagna i förteckningen definieras fullständigt genom den sexsiffriga koden för avfallet, och genom de två- respektive fyrsiffriga kapitelkoderna.

2. Att ett material eller ett föremål är upptaget i förteckningen innebär inte att materialet eller föremålet betraktas som avfall i alla sammanhang. Det är endast fråga om avfall när definitionen för avfall i enlighet med artikel 1 a i direktiv 75/442/EEG är uppfylld, såvida inte artikel 2.1 b i det direktivet är tillämplig.

3. Det avfall som är upptaget i förteckningen omfattas av bestämmelserna i direktiv 91/689/EEG om farligt avfall, såvida inte artikel 1.5 i det direktivet är tillämplig.

4. I enlighet med artikel 1.4 andra strecksatsen i direktiv 91/689/EEG är allt annat avfall än det som är upptaget i nedanstående förteckning och som enligt en medlemsstat har någon eller några av de egenskaper som anges i bilaga 3 farligt avfall. Sådana fall skall anmälas till kommissionen och, i enlighet med förfarandet i artikel 18 i direktiv 75/442/EEG, ses över i syfte att ändra förteckningen."

8 Enligt artikel 10.1 i direktiv 91/689 skulle medlemsstaterna sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den 27 juni 1995.

De nationella bestämmelserna

9 I 2 § punkt 1 i Bundesgesetz über die Vermeidung und Behandlung von Abfällen, även kallad Abfallwirtschaftsgesetz (federal lag om förebyggande och behandling av avfall), av den 6 juni 1990 (BGB1. 325/1990, i den lydelse som offentliggjorts i BGB1. I 151/1998, nedan kallad AWG) ges följande definition av begreppet avfall:

"[A]ll lös egendom"

1. som ägaren eller innehavaren har gjort sig av med eller avser att göra sig av med,

2. som i egenskap av avfall samlas in och behandlas i allmänhetens intresse (1 § punkt 3).

Insamling och behandling av avfall anses även ske i allmänhetens intresse när betalning kan erhållas för sådan lös egendom."

10 I 1 § punkt 3 AWG räknas de omständigheter upp där allmänintresset kräver att insamling, förvaring, transport och behandling sker av avfall.

11 Enligt 2 § punkt 5 AWG skall Bundesminister für Umwelt, Jugend und Familie (miljö-, ungdoms- och familjeministern) genom dekret fastställa vilket avfall som skall anses farligt i syfte att skydda allmänintresset i den mening som avses i 1 § punkt 3 AWG. Vidare skall samma minister fastställa under vilka förutsättningar sådant avfall i förekommande fall skall anses ofarligt. I samma bestämmelse i AWG återfinns en förteckning i 15 punkter över egenskaper som gör att avfall skall klassificeras som farligt enligt bilaga 3 till direktiv 91/689. I 2 § punkt 5 sista stycket i AWG föreskrivs att till förteckningen över farligt avfall skall läggas samtliga avfallskategorier "som innehar de egenskaper som räknas upp på den förteckning som upprättats enligt artikel 1.4 i [direktiv 91/689]. Det kan föreskrivas österrikiska miljönormer för att precisera de aktuella egenskaperna och fastställa förteckningen över farligt avfall. Endast sådant avfall som avses i dekretet skall anses farligt."

12 I den österrikiska normen S 2100 av den 1 september 1997 återfinns den nationella avfallskatalogen. Katalogen innehåller såväl farligt som ofarligt avfall. Allt avfall har förtecknats och klassificerats enligt den metod som föreskrivs i normen.

13 Med stöd av artikel 2.5 i AWG antog miljö-, ungdoms- och familjeministern år 1997 ett dekret om fastställande av farligt avfall och riskfyllda ämnen (BGB1. II 227/1997). Fram till och med den 30 juni 2000 hade 3 § punkt 2 i dekretet följande lydelse:

"Från och med 1 juli 2000 skall avfall som avses i beslutet om en förteckning över farligt avfall och som antagits med stöd av artikel 1.4 i direktiv [91/689] anses som farligt. Miljö-, ungdoms- och familjeministeriet skall offentliggöra denna förteckning i Bundesgesetzblatt före den 1 juli 2000."

14 Den 30 juni 2000 offentliggjordes ett dekret om ändring av det ovannämnda dekretet (BGB1. II 178/2000). Härigenom upphävdes 3 § punkt 2 i 1997 års dekret och infördes en bestämmelse enligt vilken direktiv 91/689 och beslut 94/904 införlivades genom dekretet i ändrad lydelse.

Det administrativa förfarandet

15 Genom skrivelse av den 14 juli 1999 informerade kommissionen Republiken Österrike om att den gjort en prövning av de nationella införlivandebestämmelserna sedan ett klagomål inkommit. Prövningen hade lett kommissionen till slutsatsen att nämnda bestämmelser i flera avseenden inte uppfyllde kraven i direktiven 75/442 och 91/689. Kommissionen preciserade sina anmärkningar mot den österrikiska lagstiftningen och uppmanade Republiken Österrike att yttra sig inom två månader.

16 Republiken Österrike besvarade den formella underrättelsen genom telefax av den 8 oktober 1999 och bestred därvid kommissionens slutsatser.

17 Kommissionen var inte övertygad av de argument som framfördes i svaret och tillställde därför Republiken Österrike ett motiverat yttrande den 27 juli 2000 med uppmaning att vidta nödvändiga åtgärder för att följa detta yttrande inom två månader från delgivningen.

18 Republiken Österrike svarade genom telefax av den 2 november 2000 och vidhöll sin inställning att de aktuella direktiven införlivats med nationell rätt på ett korrekt sätt men att en ändring av AWG var under antagande.

19 Kommissionen fann att Republiken Österrike inte efterkommit det motiverade yttrandet inom tidsfristen och att den anförda juridiska argumentationen inte kunde godtas och väckte därför förevarande talan.

Talan

20 Vid förhandlingen den 14 maj 2003 lade kommissionen uttryckligen ner en del av de anmärkningar som anförts till stöd för talan och godtog att beakta de lagändringar som Republiken Österrike formellt anmält sedan det skriftliga förfarandet i förevarande mål hade avslutats. Kommissionen förklarade emellertid att den önskade vidmakthålla de tre anmärkningar som riktats mot de åtgärder som Republiken Österrike vidtagit för att införliva direktiven 75/442 och 91/698. Talan avser följaktligen endast de anmärkningar som anförts mot för det första det felaktiga införlivandet av EAK (som upprättats genom beslut 94/3) och för det andra det felaktiga införlivandet av förteckningen över farligt avfall som upprättats genom beslut 94/904. Talan omfattar slutligen även det felaktiga införlivandet av bilagorna 1 och 2 till direktiv 91/689.

Felaktigt införlivande av EAK

21 Kommissionen har i huvudsak yrkat att domstolen skall fastställa att Republiken Österrike, genom att inte på ett korrekt sätt införliva EAK som upprättats genom beslut 94/3 i enlighet med artikel 1 a i direktiv 75/442, har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt detta direktiv. Såsom framgår av ansökan har kommissionen kritiserat denna medlemsstat för att ha underlåtit att införliva nämnda avfallsförteckning med nationell rätt. Svaranden har anfört att den uppfyllt sina skyldigheter och anser att talan inte kan bifallas på denna anmärkning.

Parternas argument

22 Kommissionen anser att Republiken Österrike har åsidosatt sin skyldighet att införliva EAK, som upprättades genom beslut 94/3, med nationell rätt. Kommissionen har inledningsvis påpekat att enligt artikel 249 fjärde stycket EG är detta beslut bindande för de adressater som anges i artikel 2 i beslutet, nämligen medlemsstaterna. Kommissionen har därefter understrukit att EAK har nära samband med bilaga 1 som nämns i artikel 1 a i direktiv 75/442, eftersom den innehåller "en förteckning över vilket avfall som tillhör de kategorier som anges i bilaga 1". Vidare har kommissionen hänvisat till punkt 5 i inledningen till EAK enligt vilken den "skall fungera som en referensnomenklatur med gemensam terminologi för gemenskapen i syfte att effektivisera avfallshanteringen". Det är således nödvändigt att tillämpa EAK på nationell nivå för att, med hjälp av en terminologi som harmoniserats på gemenskapsnivå, säkerställa en effektiv europeisk avfallshanteringspolitik.

23 Kommissionen har medgett att EAK, såsom preciserats i punkt 3 i inledningen, är en icke-uttömmande förteckning. EAK är emellertid bindande, då det följer av punkterna 1, 3 och 4 i samma inledning att de föremål och substanser som ingår i EAK omfattas av bestämmelserna i direktiv 75/442 om de uppfyller definitionen av avfall, utom när artikel 2.1 b i samma direktiv är tillämplig.

24 Punkt 5 i inledningen ger inte stöd för den österrikiska regeringens ståndpunkt att EAK:s enda syfte är att utgöra en gemensam referens för rådets förordning (EEG) nr 259/93 av den 1 februari 1993 om övervakning och kontroll av avfallstransporter inom, till och från Europeiska gemenskapen (EGT L 30, s. 1; svensk specialutgåva, område 15, volym 12, s. 43) och för en förordning om

avfallsstatistik. Vad gäller frågan huruvida Republiken Österrike uppfyllt sina skyldigheter enligt förordning nr 259/93 har kommissionen preciserat att talan inte avser dessa skyldigheter utan endast dem som följer av direktiv 75/442 jämfört med beslut 94/3.

25 Republiken Österrike kan inte undgå dessa skyldigheter genom att påstå att den nationella katalogen är mera lämpad att effektivisera avfallshantering och miljöskydd. De åtgärder som gemenskapen vidtagit genom en gemensam referensnomenklatur hade just detta syfte. Kommissionen har därför hävdat att medlemsstaterna inte har rätt att frångå EAK med motiveringen att deras nationella bestämmelser är av bättre kvalitet än gemenskapsbestämmelserna och har vidare understrukit att den kommitté som inrättats genom artikel 18 i direktiv 75/442 yttrat sig positivt om EAK. Argumentet att EAK:s bristande införlivande med österrikisk rätt inte har haft någon skadlig inverkan på den inre marknadens funktion kan inte heller godtas, eftersom fastställelsen av en medlemsstats fördragsbrott inte har något samband med frågan huruvida medlemsstaten har vållat skada (dom av den 18 december 1997 i mål C-263/96, kommissionen mot Belgien, REG 1997, s. I-7453, punkt 30).

26 Under förhandlingen tillade kommissionen att skyldigheten att införliva EAK har fastställts av domstolen i dom av den 15 januari 2002 i mål C-196/01, kommissionen mot Luxemburg (REG 2002, s. I-569). Kommissionen har även hänvisat till artikel 4 i kommissionens beslut 2000/532/EG av den 3 maj 2000 om ersättning av beslut 94/3 och beslut 94/904 (EGT L 226, s. 3). I denna artikel föreskrivs att medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta beslut senast den 1 januari 2002. Enligt kommissionen medför artikeln en uttrycklig införlivandeskyldighet för medlemsstaterna, vilken underförstått följer redan av besluten 94/3 och 94/904.

27 Kommissionen anser dessutom att skillnaderna mellan de klassificeringssystem som används i den österrikiska avfallskatalogen respektive i EAK är till nackdel för österrikiska aktörer i deras handelskontakter med aktörer i andra medlems-

stater. Enligt kommissionen känner österrikiska aktörer endast till den österrikiska katalogen och tillämpar endast denna då det inte finns någon bindande bestämmelse som tvingar dem att tillämpa gemenskapens avfallsförteckningar. Användning av gemenskapens avfallsförteckningar föreskrivs emellertid i kommissionens beslut 94/774/EG av den 24 november 1994 om den standardfraktsedel som avses i rådets förordning nr 259/93 (EGT L 310, s. 70, svensk specialutgåva, område 15, volym 14, s. 130). Enligt detta beslut skall såväl det aktuella avfallets nationella kod som gemenskapskoden anges i följeformuläret.

28 Den österrikiska regeringen har för sin del anfört att gemenskapsrätten inte medför någon skyldighet för medlemsstaterna att ordagrant återge EAK i en intern rättsakt.

29 Nämnda regering har inledningsvis uttryckt tvivel om huruvida skyldigheten att införliva begreppet avfall i direktiv 75/442 även medför en formell skyldighet att införliva denna förteckning. Det följer nämligen av punkterna 3 och 5 i inledningen till EAK att denna inte ingår i begreppet avfall, utan utgör en icke uttömmande förteckning över ämnen avsedd att tjäna som referensnomenklatur, särskilt vad gäller förordning nr 259/93 eller en förordning om avfallsstatistik.

30 Enligt den österrikiska regeringen delade kommissionen ursprungligen denna uppfattning om EAK:s rättsliga natur och syfte. Vidare har denna regering hävdat att användningen av EAK, på grund av praktiska svårigheter, inte ens är tvingande på statistikområdet, för vilket katalogen skapats. Under dessa omständigheter skulle det krävas att ytterligare skyldigheter föreskrevs i gemenskapsrätten för att göra användningen av EAK tvingande på andra områden. Så är fallet med den skyldighet som följer av kommissionens beslut 96/302/EG av den 17 april 1996 om uppställningsformen för de uppgifter som skall lämnas enligt artikel 8.3 i rådets direktiv 91/689 (EGT L 116, s. 26) och den skyldighet som föreskrivs i punkt 15 i den mall för standardfraktsedel som återfinns i bilagan till beslut 94/774.

31 På de ovannämnda områdena använder Republiken Österrike självklart referensnomenklaturen i EAK. Vad gäller de avfallstransporter som regleras i förordning nr 259/93 används förutom den nationella förteckningen även EAK eller förteckningen över farligt avfall. Den österrikiska regeringen menar därför att fördragsbrott inte föreligger och att den inre marknadens funktion inte hindras. Beträffande sådana avfallstransporter som nämns i bilaga 2 till förordning nr 259/93 har den österrikiska regeringen betonat att det enligt artikel 11 i denna förordning är tillräckligt att ange avfallets vanliga handelsbeteckning. Vid tillämpning av denna förordning är det vidare det system för avfallsklassificering som föreskrivs häri som är avgörande och inte det system som föreskrivs i EAK.

32 Den österrikiska regeringen har för det andra gjort gällande att de avfall som tas upp i EAK även förekommer i den nationella förteckning som återfinns i den österrikiska normen S 2100. S 2100 utgör en mera detaljerad avfallsförteckning och innehåller fler uppgifter än EAK.

33 Vid förhandlingen underströk den österrikiska regeringen att Republiken Österrike, till skillnad från den situation som domstolen prövade i sin dom i målet kommissionen mot Luxemburg, alltid hävdat att den nationella katalogen innehållsmässigt införlivar de bestämmelser som föreskrivs i gemenskapens avfallsförteckningar på ett lämpligt sätt. Enligt den österrikiska regeringen har medlemsstaten härigenom medgett att bestämmelserna är bindande och genomförs genom den nationella katalogen vilken i sin tur är bindande. Nämnda regering har även betonat att den österrikiska katalogen, mot bakgrund av gemenskapslagstiftningens syfte att verka för en rationell och ekologisk avfallshantering, företer vissa fördelar jämfört med EAK. Dessa fördelar underlättar för aktörer och behöriga myndigheter att tillämpa den. När det i gemenskapslagstiftningen föreskrivs att EAK skall användas tillämpar dessutom österrikiska myndigheter direkt koderna i referensnomenklaturen. Följaktligen uppfyller Republiken Österrike sina skyldigheter enligt relevanta gemenskapsbestämmelser.

Domstolens bedömning

34 Domstolen erinrar inledningsvis om att det enligt fast rättspraxis åligger kommissionen att i mål om fördragsbrott bevisa det påstådda fördragsbrottet och förse domstolen med de uppgifter som den behöver för att kunna kontrollera om fördragsbrott föreligger. Kommissionen får därvidlag inte stödja sig på någon presumtion (se bland annat dom av den 25 maj 1982 i mål 96/81, kommissionen mot Nederländerna, REG 1982, s. 1791, punkt 6, av den 26 juni 2003 i mål C-404/00, kommissionen mot Spanien, REG 2003, s. I-6695, punkt 26, och av den 6 november 2003 i mål C-434/01, kommissionen mot Förenade kungariket, REG 2003, s. I-13239, punkt 21).

35 Inom ramen för denna anmärkning ankommer det därför på kommissionen att visa att de nationella bestämmelser som Republiken Österrike åberopat för att bestrida ett åsidosättande av sina skyldigheter, det vill säga den avfallskatalog som återfinns i den österrikiska normen S 2100, inte säkerställer ett lämpligt genomförande av EAK.

36 Det framgår av parternas argument att kommissionen inte bestrider att samtliga föremål, ämnen och substanser som upptas i EAK i egenskap av avfall även återfinns i den österrikiska avfallskatalogen. Kommissionen har emellertid anfört att Republiken Österrike har underlåtit att införliva EAK och stöder sig i detta avseende på att den nationella katalogen inte ordagrant återger avfallsnomenklaturen och det klassificeringssystem som används i gemenskapskatalogen. Kommissionens inställning skall därför tolkas så, att den anser att medlemsstaterna enligt direktiv 75/442 och beslut 94/3 är skyldiga att ordagrant återge EAK i en intern rättsakt och att endast antagande av en sådan rättsakt utgör ett korrekt och fullständigt införlivande av begreppet avfall i artikel 1 a i nämnda direktiv.

37 Domstolen konstaterar att denna bestämmelse, vari begreppet avfall i direktiv 75/442 definieras, hänvisar till den förteckning över avfall som senare upprättats genom beslut 94/3. Det föreskrivs emellertid inte i någon bestämmelse i direktiv 75/442 en uttrycklig skyldighet för medlemsstaterna att ordagrant återge denna förteckning över avfall i en intern rättsakt. En skyldighet att ordagrant återge EAK kan heller inte nödvändigtvis härledas från medlemsstaternas skyldighet att sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktiv 75/442 och som föreskrivs i artikel 19 i direktivet. Det skall erinras om att ett direktiv enligt artikel 249 tredje stycket EG är bindande för den medlemsstat till vilket det är riktat med avseende på det resultat som skall uppnås men överlåter till de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet.

38 Domstolen erinrar även om att enligt fast rättspraxis skall varje medlemsstat som ett direktiv är riktat till i sin nationella rättsordning vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa direktivets fulla verkan i enlighet med det mål som eftersträvas med direktivet (se bland annat dom av den 7 maj 2002 i mål C-478/99, kommissionen mot Sverige, REG 2002, s. I-4147, punkt 15, och av den 24 juni 2003 i mål C-72/02, kommissionen mot Portugal, REG 2003, s. I-6597, punkt 18).

39 Skyldigheten att säkerställa direktivets fulla verkan i enlighet med dess målsättning kan inte tolkas så, att medlemsstaterna är befriade från att vidta införlivandeåtgärder om de anser att de nationella bestämmelserna är bättre än de aktuella gemenskapsbestämmelserna och att nationella bestämmelser av detta skäl är bättre lämpade att genomföra målsättningen med direktivet. Införlivande genom särskilda lagar och andra författningsåtgärder blir enligt domstolens rättspraxis överflödigt endast när redan befintliga nationella bestämmelser verkligen säkerställer direktivets fulla tillämpning av nationella myndigheter. För det fall den aktuella bestämmelsen i direktivet syftar till att skapa rättigheter för enskilda krävs dessutom att den rättsliga situation som följer av nämnda nationella bestämmelser är tillräckligt precis och klar och att de personer som berörs ges möjlighet att få full kännedom om sina rättigheter och skyldigheter och, i förekommande fall, ges möjlighet att göra dem gällande vid de nationella domstolarna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 november 2003 i mål C-296/01, kommissionen mot Frankrike, REG 2003, s. I-13909, punkt 55 och där nämnd rättspraxis.

40 Den österrikiska regeringen har i förevarande mål vid ett flertal tillfällen poängterat de fördelar som den nationella katalogen medför ur avfallshanteringssynpunkt jämfört med EAK. Nämnda regering har även påpekat att den ansåg den senare katalogen otillräcklig i vissa avseenden. I den mån som den österrikiska regeringen genom denna argumentation ifrågasätter kommissionens beslut om antagande av EAK, och därigenom söker motivera varför EAK inte införlivats med den österrikiska rättsordningen, kan domstolen inte beakta den.

41 Republiken Österrike kan nämligen inte bestrida lagenligheten av en rättsakt som gemenskapslagstiftaren antagit och som blivit bindande i förhållande till mottagaren efter den tidsfrist som föreskrivs i artikel 230 EG. En medlemsstat kan enligt fast rättspraxis inte framgångsrikt göra gällande att ett till den riktat direktiv eller beslut är rättsstridigt, för att försvara sig mot en talan om fördragsbrott som grundas på ett åsidosättande av nämnda beslut eller direktiv (se bland annat dom av den 27 oktober 1992 i mål C-74/91, kommissionen mot Tyskland, REG 1992, s. I-5437, punkt 10, och av den 25 april 2002 i mål C-154/00, kommissionen mot Grekland, REG 2002, s. I-3879, punkt 28).

42 Vad beträffar beslut 94/3 är det ostridigt att detta enligt artikel 249 fjärde stycket EG är bindande för dem som det är riktat till och att det riktas till samtliga medlemsstater. Frågan uppstår emellertid huruvida beslutet medför en skyldighet för dessa att ordagrant återge EAK i en intern rättsakt.

43 Domstolen erinrar härvid om att EAK enligt punkt 5 i sin inledning skall fungera som en referensnomenklatur med gemensam terminologi för gemenskapen i syfte att effektivisera avfallshanteringen. I samma punkt preciseras emellertid att EAK "bör ... vara en grundläggande referens för gemenskapens program om avfallsstatistik". Enligt punkt 3 i inledningen är EAK dessutom en icke uttömmande förteckning över avfallsslag. Att ett material finns med i

avfallskatalogen betyder dock enligt samma punkt inte att detta material betraktas som ett avfall i alla sammanhang.

44 Eftersom det varken i direktiv 75/442 eller i beslut 94/3 eller i inledningen till EAK ges några ytterligare uppgifter om omfattningen av de skyldigheter som beslutet föreskriver för medlemsstaterna kan det inte därav slutas att Republiken Österrike är skyldig att ordagrant återge EAK i en intern rättsakt. Av det faktum att beslut 94/3 är bindande för medlemsstaterna kan nämligen endast den slutsatsen dras att de senare är skyldiga att säkerställa att EAK används och tillämpas som referensnomenklatur, eftersom den tillhandahåller en gemensam terminologi som är giltig inom hela gemenskapen. Republiken Österrike har emellertid, utan att motsägas av kommissionen på den punkten, påstått att behöriga myndigheter i medlemsstaten säkerställer användning av denna referensnomenklatur när så krävs enligt gemenskapsrätten, till exempel när den kod som ges ett visst avfall i EAK skall anges på den standardfraktsedel som avses i förordning nr 259/93.

45 Domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Luxemburg möjliggör heller inte slutsatsen att gemenskapsrätten kräver att den nationella avfallsnomenklatur som används av en medlemsstat skall ersättas av en intern rättsakt vari EAK ordagrant återges. Det följer av punkterna 6 och 7 i denna dom att den luxemburgska regeringen medgav att antagandet av en rent nationell nomenklatur, som skiljer sig från EAK och som syftar till att EAK inte skall tillämpas på en mängd transaktioner, inte var tillräckligt för att fullt ut och troget använda EAK. I förevarande fall har den österrikiska regeringen hävdat att förekomsten av en nationell avfallskatalog inte utgör hinder för användning av EAK när sådan användning föreskrivs i gemenskapsrätten.

46 I detta sammanhang skall det betonas att förekomsten av en nationell avfallsnomenklatur inte i sig är oförenlig med tillämpningen av relevant gemenskapslagstiftning. Såväl den österrikiska regeringen som kommissionen har erinrat om att den mall för standardfraktsedel som antogs genom beslut

94/774 inte enbart föreskriver angivande av den kod i EAK som motsvarar det avfall som skall transporteras utan även av motsvarande kod i den nationella katalogen. Enbart samexistensen av EAK och den österrikiska avfallskatalogen är därför inte tillräcklig för att styrka att Republiken Österrike har åsidosatt sina skyldigheter enligt direktiv 75/442 och beslut 94/3.

47 Det kan förvisso inte uteslutas att skillnaderna mellan den nationella avfallsförteckningen och EAK kan ge upphov till svårigheter och osäkerhet för berörda aktörer, vilka då skulle sakna kunskap om omfattningen av sina rättigheter och skyldigheter på ett område som regleras av gemenskapsrätten. Även sedan domstolen uttryckligen uppmanat kommissionen att ange dessa svårigheter har den inte på ett tillräckligt sätt identifierat de konkreta svårigheter som för aktörer och behöriga myndigheter följer av att den österrikiska katalogen använder ett annat klassificeringssystem än EAK. Republiken Österrike har i detta hänseende vidhållit att de två systemen, trots sina skillnader, är förenliga. Kommissionen har endast hävdat att den österrikiska avfallskatalogen inte utgör en lämplig införlivandeåtgärd då den inte ordagrant återger systemet i EAK.

48 Eftersom kommissionen inte styrkt att skillnaderna mellan den nationella avfallsförteckningen och EAK kan skada berörda aktörers intressen och åsidosätta rättssäkerhetsprincipen, kan talan inte vinna bifall på anmärkningen avseende ett felaktigt införlivande av EAK.

49 Mot bakgrund av vad som ovan anförts saknas skäl att fastställa att Republiken Österrike har åsidosatt sina skyldigheter enligt direktiv 75/442.

Felaktigt införlivande av den förteckning över farligt avfall som upprättas genom beslut 94/904

Parternas argument

50 Kommissionen har kritiserat Republiken Österrike för att ha åsidosatt sina skyldigheter enligt direktiv 91/689, eftersom den förteckning över farligt avfall (nedan kallad FFA) som upprättas genom beslut 94/904 i enlighet med detta direktiv inte införlivats på ett korrekt sätt.

51 Kommissionen anser att den definition av farligt avfall som ges i artikel 1.4 i direktiv 91/689 är av yttersta vikt för tillämpningen av detta direktiv. Definitionen hänvisar till bilagorna 1–3 till direktiv 91/689 samt till FFA som upprättats enligt förfarandet i artikel 18 i direktiv 75/442. Enligt femte skälet i direktiv 91/689 är det nödvändigt att använda en exakt och enhetlig definition av farligt avfall för att förbättra effektiviteten vid hanteringen av sådant avfall inom gemenskapen. Härav följer vidare att bilagorna 1–3 till direktiv 91/689 samt FFA, som antogs genom beslut 94/904 som komplement till direktivet (dom av den 22 juni 2000 i mål C-318/98, Fornasar m.fl., REG 2000, s. I-4785, punkt 44), utgör en grundval på vilken medlemsstaterna skall basera de åtgärder som de vidtar för att genomföra nämnda direktiv.

52 Kommissionen har påpekat att Republiken Österrike ännu inte antagit nödvändiga åtgärder för att införliva FFA som upprättas genom beslut 94/904. Kommissionen har härvid anfört att det i ministerdekretet om fastställande av farligt avfall och riskfyllda ämnen som antogs år 1997 föreskrevs att den förteckning som antogs genom beslut nr 94/904 var tillämplig först från och med den 1 juli 2000. Under tiden upphävdes emellertid denna bestämmelse utan att ersättas. Genom ändringsdekretet från år 2000 infördes för första gången, i en ny punkt 3 som lades till 1 § i 1997 års dekret, en hänvisning till införlivandet av direktiv 91/689 och beslut 94/904.

53 Kommissionen har medgett att vare sig direktiv 91/689 eller den förteckning som upprättas genom beslut 94/904 är uttömmande. Medlemsstaterna har således möjlighet att anse som farligt även annat avfall än det som återfinns i bilagorna 1 och 2 till detta direktiv eller i förteckningen över farligt avfall. Härigenom kan medlemsstaterna vidta strängare skyddsåtgärder i syfte att förbjuda övergivande, dumpning och okontrollerat slutligt omhändertagande av sådant avfall (domen i det ovannämnda målet Fornasar m.fl. punkterna 46–51). Kommissionen har emellertid erinrat om att dessa fall i denna händelse skall anmälas till kommissionen i enlighet med artikel 176 EG och artikel 1.4 andra strecksatsen i direktiv 91/689 (domen i det ovannämnda målet Fornasar m.fl., punkt 51).

54 Kommissionen har betonat att medlemsstaternas möjlighet att vidta strängare skyddsåtgärder på miljöområden som harmoniserats genom gemenskapsrätten inte kan likställas med friheten att inte införliva dessa harmoniseringsåtgärder. Kommissionen har gjort gällande att medlemsstaterna är skyldiga att införliva hela direktiv 91/689 inklusive bilagorna 1 och 2 och det kompletterande beslutet 94/904 och att de endast kan gå längre på vissa villkor och under förutsättning att förfarandet respekteras.

55 Enligt kommissionen har medlemsstaterna ett visst handlingsutrymme för att införliva direktiv. När det gäller införlivande av en förteckning över farligt avfall som kompletterar en grundläggande definition i ett direktiv och som följer ett tydligt och bestämt system vari särskilda koder föreskrivs för föremål, ämnen eller substanser möjliggör emellertid inte detta handlingsutrymme att dessa föremål, ämnen eller substanser endast anges i de nationella bestämmelserna och klassificeras som farliga. Kommissionen anser därför att nationella införlivandeåtgärder noggrant skall följa det system som fastställts på gemenskapsnivå.

56 Kommissionen har härvid påpekat att beslut 94/904 är bindande för medlemsstaterna och att det har ett så nära samband med direktiv 91/689 att tidsfristen för att införliva direktivet förlängdes genom direktiv 94/31 för att beakta förseningen vid antagandet av FFA. Kommissionen har vidare anfört att det i punkt 1 i

inledningen till förteckningen föreskrivs att de olika typer av avfall som är upptagna i förteckningen definieras fullständigt genom respektive avfallskod, och att det är ostridigt att gällande nationell lagstiftning genom att hänvisa till österrikiska normer använder ett annat system och andra koder.

57 Den kritik som den österrikiska regeringen har framfört beträffande innehållet i den förteckning som upprättas genom beslut 94/904 och dess otillräckliga kvalitet kan enligt kommissionen inte rättfärdiga att införlivandeskyldigheten åsidosätts. Även om det inte kan bestridas att FFA kan förbättras, har kommissionen påpekat att gemenskapslagstiftaren själv har föreskrivit ett anpassningsförfarande i artikel 9 i direktiv 91/689. Kommissionen har vidare gjort gällande att en medlemsstat inte kan åberopa artikel 176 EG för att försvara sig i ett förfarande om fördragsbrott som inletts mot den på grund av felaktigt införlivande av ett direktiv om inte det förfarande som föreskrivs i denna bestämmelse följts. Republiken Österrike har emellertid inte åberopat artikel 176 EG när den anmälde 1997 års dekret om fastställande av farligt avfall och riskfyllda ämnen.

58 Den österrikiska regeringen har gjort gällande att den införlivat direktiv 91/689 och FFA genom 1997 års dekret om fastställande av farligt avfall och riskfyllda ämnen, vars senaste ändringar publicerades år 2000, och genom bestämmelserna i den österrikiska normen S 2100.

59 Nämnda regering har understrukit att medlemsstaterna enligt artikel 1.4 i direktiv 91/689 under vissa förutsättningar kan anse även annat avfall som farligt. Mot bakgrund av att FFA har upprättats med tillämpning av denna bestämmelse anser den österrikiska regeringen att direktivets målsättning uppnåtts genom den nationella införlivandeåtgärden. Den erinrar om att medlemsstaterna enligt artikel 249 tredje stycket EG får bestämma form och tillvägagångssätt för att uppnå det resultat som skall uppnås med ett direktiv. Enligt regeringen leder bestämmelserna i 1997 års dekret och i den österrikiska normen S 2100 till att allt avfall som anses farligt i direktiv 91/689 och i FFA även anses som farligt i nationell rätt.

60 I 1997 års dekret använde Republiken Österrike sig av möjligheten enligt artikel 1.4 i direktiv 91/689 och i punkt 4 i inledningen till den förteckning som upprättas genom beslut 94/904 att anse även annat avfall än det som anges i denna förteckning som farligt. Avfallet ansågs nämligen ha någon av de egenskaper som gör att avfall skall klassificeras som farligt. Detta dekret anmäldes formellt till kommissionen som införlivandeåtgärd.

61 Den österrikiska regeringen anser att den i den skrivelse som bifogades den formella anmälan av det ovannämnda dekretet har styrkt att dekretet innebar ett fullständigt införlivande av innehållet i den förteckning som upprättas genom beslut 94/904. Republiken Österrike har försäkrat sig om att allt avfall som förekommer på förteckningen klassificeras med en kod för farligt avfall enligt den österrikiska normen S 2100 och att de båda förteckningarna är helt överensstämmande.

62 Den omständigheten att ett beslut enligt artikel 249 fjärde stycket EG är bindande i alla delar för dem som det är riktat till medför enligt den österrikiska regeringen inte en skyldighet att ordagrant återge förteckningen över farligt avfall i bilagan till beslut 94/904.

63 Nämnda regering har påpekat att även om det är ostridigt att förteckningen är bindande för medlemsstaterna, följer skyldigheten att införliva den med nationell rätt i sin tur av den allmänna skyldigheten att införliva direktiv 91/689 och begreppet farligt avfall som definieras häri. Vad gäller införlivandet med nationell rätt är förteckningen över farligt avfall bindande endast i fråga om fastställande av vilket avfall som skall anses farligt, och det ankommer på medlemsstaterna att välja form och tillvägagångssätt för att uppnå detta resultat.

64 Vad beträffar sambandet mellan FFA och den nationella avfallskatalogen har den österrikiska regeringen anfört att den österrikiska normen S 2100 innehåller en mer exakt numrering och föreskriver strängare kriterier än gemenskapsförteckningen. Denna regering har påpekat att Republiken Österrike aktivt samarbetar för att omarbeta FFA. Eftersom denna omarbetning ännu inte kan anses avslutad är det nödvändigt att behålla den nationella avfallskatalogen för att säkerställa den höga skyddsnivå som österrikisk rätt erbjuder.

65 Den österrikiska regeringen har påpekat att gemenskapsrätten inte syftar till att genomföra en fullständig harmonisering på miljöområdet och att medlemsstaterna enligt såväl artikel 176 EG som direktiv 91/689 har möjlighet att vidta strängare skyddsåtgärder. I detta sammanhang är det således motiverat att bibehålla de österrikiska bestämmelserna som innehållsmässigt är strängare.

66 Gemenskapsförteckningen är inte tillfredsställande, eftersom den dels är starkt inspirerad av avfallets ursprung, dels inte är uttömmande. Följaktligen nämns inte ett stort antal avfallsslag om de kommer från en viss sektor trots att de skulle anses farliga inom ett annat tillämpningsområde. Det faktum att ett flertal avfallsslag i princip kan klassificeras under flera olika koder innebär också ett problem. Den österrikiska regeringen har illustrerat det ovannämnda problemet med hjälp av ett exempel för att jämföra hur kabelrester innehållande PVC klassificeras enligt gemenskapsförteckningen och enligt den österrikiska förteckningen. Av jämförelsen framgår att tillämpningen av de strängare nationella kriterierna gör det möjligt att alltid anse det aktuella avfallet som farligt.

67 Den österrikiska regeringen har därefter anfört att den österrikiska förteckningen helt överensstämmer med domstolens rättspraxis enligt vilken det avgörande kriteriet för att anse avfall som farligt är dess egenskaper och inte dess ursprung (domen i det ovannämnda målet Fornasar m.fl., punkt 56). Nämnda regering har även hänvisat till den pågående omarbetningen av gemenskapsförteckningen och

andra initiativ beträffande kriterier för att fastställa vad som är farligt avfall och möjliga föroreningar. Den österrikiska regeringen har dragit slutsatsen att de koder och beskrivningar som föreskrivs i gemenskapsförteckningarna, oavsett om det rör sig om FFA eller EAK, är otillräckliga för att säkerställa skyddet för miljön, särskilt vid avfallsåtervinning. Den österrikiska regeringen anser därför att de miljöstandarder som gäller i Österrike skulle försämras, utan att den inre marknadens funktion därigenom förbättrades, om dessa förteckningar direkt inbegreps i nationell rätt.

68 Med hänsyn till fördelarna med det nationella systemet för klassificering av avfall menar den österrikiska regeringen att användningen av den nationella förteckningen överensstämmer med gemenskapsrättens syften och principer på avfallshanteringsområdet samtidigt som samordningen med FFA säkerställs.

Domstolens bedömning

69 Parternas argument inom ramen för denna anmärkning är i stor utsträckning desamma som dem som anförts inom ramen för den första anmärkningen. Det är därför tillräckligt att härvidlag erinra om de huvudsakliga aspekterna i domstolens bedömning av de argument som parterna redan anfört.

70 Av de skäl som framgår av punkterna 39–41 i denna dom kan domstolen inte godta den argumentation som Republiken Österrike utvecklat för att styrka att dess nationella bestämmelser är bättre än FFA, som rådet antagit, och att dessa bestämmelser säkerställer en högre miljöskyddsnivå än gemenskapsbestämmelserna.

71 Vad gäller det handlingsutrymme som medlemsstaterna förfogar över för att anta åtgärder för införlivande av FFA med nationell rätt är det av vikt att pröva huruvida direktiv 91/689 och beslut 94/904, såsom kommissionen har anfört, begränsar utövandet av denna behörighet till att gälla endast antagande av en intern rättsakt för införlivande som ordagrant upptar koderna och klassificeringssystemet i gemenskapsförteckningen.

72 Det är ostridigt att FFA upprättats med tillämpning av artikel 1.4 i direktiv 91/689 vari begreppet farligt avfall definieras vad gäller direktivet. Det är likaså ostridigt att beslut 94/904 är bindande för medlemsstaterna och att förteckningen, såsom följer av artikel 1.4 andra strecksatsen i direktiv 91/689 och av punkt 4 i inledningen till FFA, inte är uttömmande. Kommissionen och Republiken Österrike förefaller emellertid ha skilda uppfattningar om huruvida en medlemsstat har möjlighet att anse även annat avfall än det som nämns i FFA som farligt och om det förfarande som skall tillämpas vid utövandet av denna behörighet.

73 Kommissionen har med fog erinrat om att den berörda medlemsstaten enligt artikel 1.4 andra strecksatsen i direktiv 91/689 skall anmäla de fall till kommissionen där medlemsstaten anser annat avfall än det som återfinns i FFA som farligt (domen i det ovannämnda målet Fornasar m.fl., punkt 51). Kommissionen har emellertid inte bemött argumentet att Republiken Österrike anser sig ha uppfyllt denna skyldighet då den formellt anmälde 1997 års dekret såsom införlivande av FFA.

74 Domstolen erinrar om att kommissionen inte heller bestridit att allt avfall som förekommer i FFA anses som farligt i den österrikiska avfallskatalogen. Kommissionen har således inte styrkt att Republiken Österrike, genom att anta en förteckning där annat avfall anses som farligt, åsidosätter sina skyldigheter enligt direktiv 91/689 och beslut 94/904.

75 Kommissionen kan inte heller på grundval av punkt 1 i inledningen till FFA, som endast innehåller en förklaring av det kodsystem som används i förteckningen, kräva att medlemsstaterna noggrant följer detta system. Det skulle nämligen innebära att hela deras handlingsutrymme omintetgjordes. Det nära sambandet mellan direktiv 91/689 och FFA samt det faktum att FFA syftar till att komplettera ett grundläggande begrepp i direktivet möjliggör inte heller slutsatsen att Republiken Österrike, med hänsyn till vad som stadgas i artikel 249 tredje stycket EG, endast borde återge den aktuella förteckningen ordagrant i en intern rättsakt.

76 Under dessa omständigheter och med hänsyn till att kommissionen inte på ett tillräckligt sätt har identifierat de konkreta svårigheter som för aktörer och behöriga myndigheter följer av att den österrikiska katalogen följer ett annat system för avfallsklassificering än det som finns i FFA (se punkterna 47 och 48 i denna dom), anser domstolen att kommissionen inte försett den med de uppgifter som den behöver för att kunna kontrollera om det påstådda fördragsbrottet föreligger (se punkt 34 i denna dom).

77 Talan kan därför inte vinna bifall på anmärkningen om felaktigt införlivande av FFA.

Felaktigt införlivande av bilagorna 1 och 2 till direktiv 91/689

78 Kommissionen har även kritiserat Republiken Österrike för att ha underlåtit att införliva bilagorna 1 och 2 till direktiv 91/689, vilka enligt kommissionen ingår i direktivet och omfattas av skyldigheten att införliva nämnda direktiv. Den österrikiska regeringen har anfört att medlemsstaterna inte är skyldiga att införliva dessa bilagor med nationell rätt, eftersom de fastställer bindande bestämmelser för den beslutsprocess som beskrivs i artikel 18 i direktiv 75/442 och denna beslutsprocess inte omfattas av skyldigheten att införliva direktiven.

79 Det skall härvid påpekas att bilagorna 1 och 2 till direktiv 91/689 endast nämns i artikel 1.4 första strecksatsen i detta direktiv. Enligt denna bestämmelse skall en förteckning över farligt avfall utarbetas senast sex månader före dagen för genomförandet av direktiv 91/689 i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 18 i direktiv 75/442 och på grundval av nämnda bilagor. Det är därför med fog som Republiken Österrike anser att bilagorna 1 och 2 till direktiv 91/689, med hänsyn till denna ordalydelse, utgör instrument som skall användas för att upprätta FFA.

80 Domstolen konstaterar vidare att kommissionen inte anfört några argument för att styrka nyttan med att dessa bilagor införlivas med nationell rätt eller att det skulle skada tillämpningen av gemenskapslagstiftningen i fråga om avfallshantering om dessa bilagor inte införlivades. Kommissionen har endast anfört att bilagorna 1 och 2 utgör en del av direktiv 91/689 och att införlivandeåtgärder därför skall vidtas på samma sätt som för övriga bestämmelser i direktivet.

81 Av det ovan anförda följer att kommissionen inte styrkt att Republiken Österrike var skyldig att vidta åtgärder för att införliva bilagorna 1 och 2 till direktiv 91/689. Talan kan därför inte vinna bifall på anmärkningen om felaktigt införlivande av dessa bilagor.

82 Eftersom domstolen inte anser någon av de anmärkningar som kommissionen vidmakthållit mot Republiken Österrike (se punkt 20 i denna dom) som välgrundade skall talan följaktligen ogillas.

Rättegångskostnader

83 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Republiken Österrike har yrkat att kommissionen skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom kommissionen har tappat målet, skall Republiken Österrikes yrkande bifallas.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

följande dom:

1) **Talan ogillas.**

2) **Europeiska gemenskapernas kommission skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Jann Rosas von Bahr

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 29 april 2004.

R. Grass V. Skouris

Justititesekreterare Ordförande